

Ingeborg Vinther, formaður í Føroya Arbeðarafelag:

-Tað verður uppreistur

-verður Arbeðsloysistryggingin ikki bjargað av landinum. Lønsmóttakararnir orka ikki meira. Nú má landið taka um endan. Tíðindablaðið Sosialurin hevur tosað við formannin í einum av landsins størstu fakfeløgum, Ingeborg Vinther. Um støðuna hjá Arbeðsloysistryggingini sigur hon:

-Landið má taka um endan. Lønsmóttakararnir orka ikki at bera meira, og tað gera arbeðsgevararnir heldur ikki siga teir, og at seta gjaldið niður er tað sama sum at leggja hungur á fólk. Tey klára illa nokk at halda hungurinum frá durunum sum er.

Ingeborg Vinther sigur víðari, at tá landsstýrið fór til Danmarkar í oktober visti tað, at Arbeðsloysistryggingin fór at mangla pengar. Ístaðin fyri at taka málið í fullum álvara hevur landsstýrið bara skúgv-að málið frá sær. Nú er trupulleikin so stórir, at tað fara at resta einar 70 til 100 mill. kr. í.

-Lønsmóttakararnir hevur fingið 25% meirvirdisgjald, meiri kommunuskatt og landskatt, og hann klárar ikki meira.

-Men hvadani skulu pengarnir so koma?

-Tað má landsstýrið finna út av. Fólkini orka so ikki meira. Vandin er fyri, at annarhvør feroyingur missir húsin. Nógva fólk eiga ikki pengar til mat. Familja, grannar og vinir hjálpa. Í mánam starvi merkir tú hetta alla staðni, fyri ikki at tala um har sjúka og arbeðsloysi er komið upp í.

Ingeborg Vinther sigur, at tað er so galið, at børnini fáa ikki nóg mikið av mjólk, tí hon er ov dýr at keypa. Ístaðin keypa tey bíligt sodavatn. Tá foreldrinum ikki hava ráð til at keypa tann mat tey og børnini hava brúk fyri, so fáa børnini ikki ta føði tey skulu hava og harvið kunnu tey fáa fleiri sjúkur, tá tey gerast vaksin.

Politikararnir skilja tað ikki

-Tað er tann vandin, sum er til steðgar í dag. So langt

úti er tað føroyska samfelagið komið. Trupulleikin er so eisini tann, at politikararnir skilja hetta ikki. Teir merkja ikki kreppuna sjálvir. Teir hava ongan moral. Teir vísa einki fyridømi. Er tað ikki ómoralskt at tú sum politikari kanst taka ímóti 90.000 til 120.000 kr. skattafrítt til ferðapengar um árið umframt fasta løn og fundarpengar, tá tú um somu tíð veit, at landið er í kreppu og tú leggur fleiri og fleiri byrðar á fólk, og tú veit, at tað eru familjur, sum ikki hava nokk til tað dagliga spyr hon.

Ingeborg Vinther heldur, at politikararnir sjálvir áttu at gjørt vart við hetta, tí tað skapar sum er andstygd millum fólk, at teir skulu fáa sømdir av ymsum slag, meðan onnur liða neyð.

Sær dapurt út

Vit spurdu formannin í Føroya Arbeðarafelag, um stöðan í landinum sær verri út í dag enn hon gjørdi fyri einum ári síðani!

-Um jóltíðir í fjør sá tað sera svart út og ein spurdi seg sjálván, nær vit komu á botn. Eg má viðganga, at tað í dag sær nógva daprari út. Fólk sum heild hava torført við at koma í jólagang, tí tey hava tað so ringt.

Ingeborg Vinther leggur afturat, at tað verða mong, sum fara at hava tað ringt á jólam. Hon heldur, at tað er hugstoytt at síggja, hvussu londini rúndan um okkum hava megnað at byggja upp eitt sosialt trygdarnet fyri sínum borgarum.

Uppreistur

Ingeborg Vinther roknar ennars við, at tað verður

uppreistur millum fólk, um nú eisini Arbeðsloysistryggingin verður tóm. Tað, sum fólk hóast alt fáa, hjápir eitt sindur.

-Tað undrar meg, at fólk ikki longu hevur gjørt uppreistur. Hetta má vera tí, at Føroya fólk er verðins tolnasta fólk. Í onum øðrum landi hevði hetta gingið. Síðani arbeðsloysið tók dyk á seg hava vit fingið hægri kommunuskatt, meiri landsskatt og nógva annað.

Aðraðni har tey koma í slíka kreppu verður roynt at hjálpa fólk. Í Føroyum hava vit gjørt júst tað øvuguta.

-Tess tyngrir fólk hava fingið tað av arbeðsloysi og sosialari neyð tess meira hevur ein lagt á tey at gjalda. Tað er ikki til at skilja, at fólk hevur so gott tol.

Bygðimar leingi merkt kreppuna

Upp á fyrispurning hvussu hon heldur skattahækking í Havn fer at ávirka stöðuna hjá fólkum sigur Ingeborg Vinther, at so høgt skattaprosent hevur longu verið á bygð leingi. Longu tá kreppan byrjaði fór skattaprosentið á bygð upp á 20, og arbeðsloysið á bygðunum er nógva størri enn í Havn, tí har er so lítið av almennum virksemi.

-Úti á bygð hava tey merkt hesa kreppuna í fleiri ár. Tað var eingin, sum tosaði um nakra skandalu ella um handlar o.a. sum fór á húsagang, tá kreppan tók seg upp á teimum størstu plássunum. Tað tosaði eingin um. Tí kann tað ljóða lægt, tá tað nú verður gjørt so nógva burtur úr í Havnini.

Ingeborg Vinther viðgongur tó, at avleiðingin av at skattaprosentið í

Ingeborg Vinther: -Fólk ikki orkar meira

Havn hækkar so nógva kann verða eitt stórt skræðl. Tað verður ikki minst ringt fyri tey tímaløntu, sum ikki hava nokk sum er.

Eingin vilji

Hon heldur annars ikki, at tað er nakar vilji at fáa gongd á aftur hetta samfelagið. Hvørki bankar ella landsstýrið tykjast at hava nakað at bjóða.

-Tann dagur tá alt samfelagið steðgar upp er ikki langt burtur.

-Men hevur FA gjørt nokk fyri at fáa gongd á aftur?

-Tað klára vit ikki einsamøll. Vit hava verið við í nevndini fyri arbeðsskapandi tiltøkum og har kom mangt á borbóð, men ein hevur einki hoyrt til politikararnar aftur. Vit hava varskógvað og eru komin við uppskotum, men hetta hevur einki nyttað.

Ingeborg Vinther dylur ikki fyri, hvussu vónsvikin hon er av teimum føroysku politikarunum. Hon heldur annars, at tað kann vera fullkomiliga líkamikið, hvør situr í Tinganesi. Tí allir politikararnir eru eins.

Skuldin

Formaðurin í FA heldur fyri, at feroingar ongan tíð megna at gjalda aftur skuldina. Og tá áttu politikararnir at gjørt sær greitt.

-Men kann eitt fólk við virðing fyri sær sjálvum bara geva skarvin yvir og tveita alla skuldina frá sær?

-Nei, men kann eitt fólk við virðing fyri sær sjálvum halda fram við at ganga biddaragongd til Danmarkar at læna meiri pengar, soleiðis at skuldin bara verður størri, og tað tí verður torførari at gjalda hana aftur spyr Ingeborg Vinther og heldur fram:

-Tað haldi eg er nógva verri enn at vera ærligur og siga sum er: at vit klára hetta ikki. Samfelagið kemur ongan tíð burtur úr hesum aftur.

Ingeborg Vinther sigur víðari, at danir í løtuni reka hjálandapolitikk, tí teir skulu jú stýra øllum og avgera alt. -Vit eru endað aftur í tí tíðini, tá vit vóru eitt reint danskt hjáland. Danir hava so sanniliga eisina sína ábyrgd av stöðuni. Teir hava pumpað hesar 800 til 900 mill. kr. inn í sam-

felagið um árið. Ráðgevandi nevndin hevur gjørt donskum stjórnun varugar við stöðuna, men eingin danskur politikari hevur tikið tað fyri fult.

Ingeborg Vinther heldur fyri, at donsku politikararnir eru ikki petti frægari en teir føroysku. Hóast tey føroysku fakfelögin herfyri sendu teimum fleiri frágreiðingar í sambandi við seinasta orðaskiftið um Føroyar og var tað bert ein flokkur, sum tók hetta upp.

-Tað vísir seg, at tað kann gera tað sama, hvat tey føroysku fakfelögin gera og siga. Eingin lurtar.

jan

Gott ræst
KJØT

av Trøllanesi

v/ MVG **56,-**

kilo
sum krov ella
smærrí.

Tlf. 56662